

HİZMETE ÖZEL

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı :

Konu :

11.01.2020 /

DAĞITIM YERLERİNE

A.TR Dolaşım Belgelerinin ibraz sürelerine ilişkin 2006/10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar'ın 18 inci maddesi ve Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik'in 30 uncu maddesinde yer alan "dolaşım belgelerinin ibrazının geciktiği diğer durumlar" ile "gecikmenin olağan dışı koşullardan kaynaklanması" ifadelerine ilişkin olarak son dönemlerde intikal eden gerek yazılı gerek şifahi taleplerden, Gümrük Müdürlüklerimizde söz konusu hükümlerin yorumlanmasına dair genel bir belirsizlik olduğu tespit edilmiştir.

Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkındaki 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının (BKK) **18 inci maddesinin altıncı fıkrasında** yer alan "Dolaşım Belgesinin ibrazının geciktiği diğer durumlarda, eşyanın süresi içinde ilgili gümrüğe arz edilmiş olması şartıyla A.TR Dolaşım Belgesi kabul edilir." hükmü ile **beşinci fıkrasında** "A.TR Dolaşım Belgesinin, ithalatçı gümrük idaresine birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden sonra sunulması halinde, gecikmenin olağan dışı koşullardan kaynaklanması durumunda belge gümrük idaresince kabul edilebilir." hükmüne yer verilmek suretiyle, altıncı fıkrasında öngörülen durumlardan kesin bir ayrıma gidilmiştir.

BKK'nın **18 inci maddesinin altıncı fıkrasında** yer verilen durumlar aynı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen ibraz sürelerinin uygulanmasında da geçerli bulunmakta olup, eşyanın Avrupa Birliği'nde veya ülkemizde bir askıya alma rejimine (4458 sayılı Gümrük Kanununun 79'uncu maddesinde bahsi geçen "şartlı muafiyet" veya "ekonomik etkili gümrük rejimi", örneğin dâhilde işleme rejimi gibi) tabi tutulması, bir serbest bölgeye veya bir serbest antrepoya konulması hallerini kapsamaktadır. Bu hallerde, eşyanın rejime tabi tutulması veya söz konusu yerlere konulması aşamasında bir dolaşım belgesi ibrazı gerekmekte, ancak müteakiben serbest dolaşıma konulmak istenmesi halinde eğer varsa bir dolaşım belgesi ibrazı mümkün bulunmaktadır.

Gümrük idaresince vize edildikten sonra başlayan dört aylık ibraz süresi içerisinde yukarıda bahsi geçen şartlı muafiyet/ekonomik etkili gümrük rejimine tabi tutulan veya bir serbest bölgeye veya bir serbest antrepoya konulan eşya için bahsi geçen geçerlilik süresi eşyanın söz konusu işlemlere tabi tutulduğu anda durmuş kabul edilmektedir.

Dolayısıyla bu türde bir işleme tabi tutulan eşyanın serbest dolaşıma sokulması istenildiğinde; belgenin vize tarihi ile eşyanın gümrüğe ibraz süresi arasında geçen sürenin zorunlu ibraz süresinden (4 ay) düşülmesinden kalan farkın pozitif olduğu durumlarda, kalan süre içerisinde A.TR Dolaşım Belgesinin gümrük idaresine ibrazı halinde belgenin -BKK'da belirtilen diğer koşulların da sağlanması şartıyla- kabul edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, **18'inci maddenin beşinci fıkrası** uyarınca geç ibrazın kabul edilebilmesi için;

1) Belgenin ibrazı sırasında BKK'nın 18'nci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen "*...gecikmenin olağan dışı koşullardan kaynaklanması...*" şartının karşılandığının gümrük idaresince değerlendirilmesi ve

2) Firma tarafından gecikmenin makul ve ispatlanabilir nedenlerden kaynaklandığının ibraz (ve gerektiği durumlarda ispat) edilmiş/edilebilir olması gerektiği, değerlendirilmektedir.

Beşinci fıkrada belirtilen "**olağan dışı koşulların**" ise, durumun mahiyetine göre gümrük idaresine takdir yetkisi tanınması amacıyla açıkça sayılmadığı; bununla birlikte eşyanın ve/veya belgenin gümrüğe süresi içinde ibrazını geciktirecek mahiyetteki durumların ise "*doğal afetler, savaş veya terör olayları, eşyanın transit ülke gümrük idaresince geçici süre alıkonulması*" gibi durumlar olabileceği mütalaa edilmekte olup, söz konusu mevzuat hükümleri kapsamında dolaşım belgelerinin ibraz sürelerine ilişkin bu çerçevede işlem tesis edilmesi gerekmektedir.